קואוצ'ינג על הפרשה · עלון שבת

פרשת בראשית

שבת 10 באוקטובר 2026 · כ"ט בתשרי תשפ"ז · הרב יצחק לסרי

הדלקת נרות · ערב שבת	6:40 PM
צאת שבת · הבדלה	7:32 PM

זמנים למיאמי, פלורידה, לפי Hebcal.com. שבת מברכים חשוון.

למה, אחרי שהקדוש ברוך הוא ברא שמיים וארץ, אדם וחיות, עדיין לא צמח שום עשב? ומה זה אומר על הדברים שאנחנו מחכים להם בחיים, ושעוד "לא צמחו"?

הקושי

בפרק השני בתורה מתואר שהעולם כבר היה מוכן, האדמה, השמיים והחיים, אבל עדיין לא צמח עשב. הרב מביא את הסבר רש"י, בעקבות המדרש: הגשם לא ירד כי עוד לא היה אדם שיתפלל עליו. כשהאדם נברא ופתח את פיו, אפשר היה לבקש, והצמיחה התחילה.

הרב שואל: הרי הקדוש ברוך הוא כבר ברא את הכול. למה הצמיחה חיכתה לתפילה?

כספומט עם קוד

הדימוי שהרב נותן הוא כספומט. הקדוש ברוך הוא "הפקיד" בחשבון של כל אדם דברים טובים: שלום בית, ילדים, פרנסה, בריאות. אבל כדי למשוך, צריך קוד. התפילה, אומר הרב, היא הקוד. אפשר להיות מקצוען, בעל ידע וכישורים, בעל או אישה מצוינים, ועדיין לשכוח לבקש. ומה שמונח בחשבון ואינו נמשך, אפשר שנרגיש שהוא לא קיים.

חשוב לומר: זו לא נוסחת קסם, ואין כאן הבטחה שכל בקשה תתממש מיד או בדיוק כפי שביקשנו. כמו שהרב עצמו מסביר בהמשך, התפילה דורשת זמן.

כמה צריך להתפלל?

הרב אומר, בלשונו, שהקדוש ברוך הוא עשה את העולם כך שיש "כמות" של תפילות שצריך להתפלל בשביל דברים מסוימים, כדי שנראה שאכפת לנו ושאנחנו לא מוותרים. לכן,

קואוצ'ינג וכלים מעשיים

להתחיל מבראשית: קודם כל להדליק אור

איך בונים משהו חדש כשסביבנו תוהו ובוהו? לפי הרב, הבריאה מלמדת סדר: קודם מדליקים אור ומבדילים בין טוב לרע, ואחר כך מפסיקים להאשים וקוראים לעצמנו לקחת אחריות.

לשיעור המלא

קואוצ'ינג וכלים מעשיים

קודם כל, למה?

לפני שמתחילים עסק, זוגיות או כל פרויקט, צריך לשאול למה. הרב מסביר שהבריאה מתחילה באלוקים - מטרה - ושמי שיודע את המטרה שלו, מחזיק מעמד גם כשקשה.

לשיעור המלא

כשאנחנו מתפללים ולא רואים תוצאה, ייתכן שעוד לא הגענו לסוף. הוא מזכיר שמשה רבנו התפלל שוב ושוב להיכנס לארץ, עד שנאמר לו להפסיק, כפי שהרב מספר בשיעור.

הרב מציין גם שלפעמים התפילות מצטברות ומגיעות לאדם הנכון בזמן הנכון, אולי אפילו לא לנו אלא לדור הבא. ושלפעמים מה שביקשנו לא טוב לנו, ולכן כדאי לבקש גם: "תן לי את הדבר המתאים, ואם זה לא מתאים, תרחיק אותו ממני".

דמעה

הרב אומר: שערי השמיים לפעמים ננעלים, אבל שערי דמעות לא ננעלים. דמעה היא סימן שכואב לי, שאני לא יכול בלי זה. מי שלא בוכה על דבר, אולי זה לא באמת כואב לו. מכאן הוא מביא קריאה אחרת: להתפלל לא רק כשמצוקה, אלא גם כשהכול בסדר. "אם אתה מקשיב לגוף כשהוא שותק, לא תצטרך להקשיב לו כשהוא צועק", והוא מדמה את זה לקדוש ברוך הוא: מי שמתפלל כשהכול טוב, לא יזדקק לצעקה.

הכוח שבפה

הרב מזכיר שהפה הוא כלי חזק: במילה אחת אפשר להרוס, ובמילים טובות, בהערכה ובמחמאות אפשר לבנות מערכת יחסים, בריאות ועסק. וכשאדם נברא וקיבל את היכולת לדבר, הוא קיבל גם בחירה: להיות כמו חיה, ששולטת בה תאווה וכעס, או להשתמש בפה כדי לפנות לקדוש ברוך הוא ולבקש. הוא מציע שאלה לכל אחד: מתי בפעם האחרונה התפללתי על הבריאות שלי, על בן הזוג, על הילדים, על ההורים?

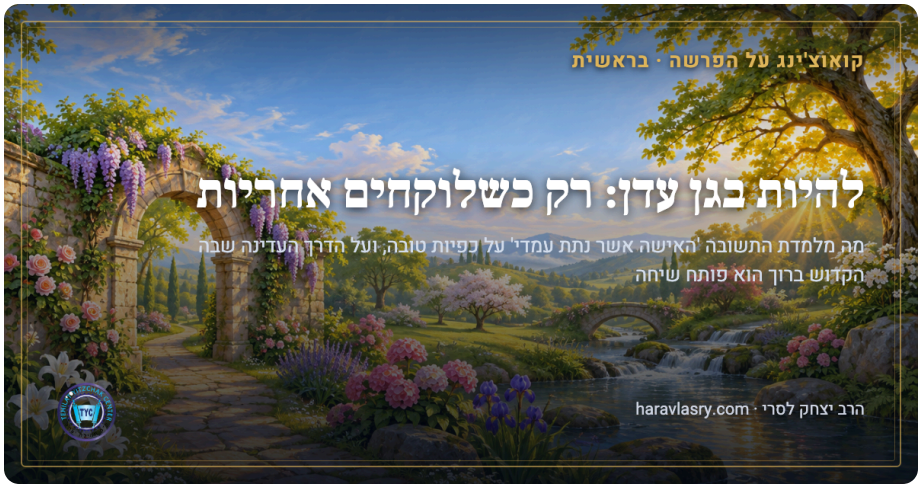
למה לא התקשרת?

הרב מספר משל. רופא הושאר לבדו במחלקה שבה שוכבים פצועים מתחת להרדמה, וקיבל הוראה: אם יש משהו, תתקשר, ונבוא. בלילה קרו דברים, החיבור של אחד המטופלים נותק, והרופא נלחץ. הוא לא ידע מה לעשות, אבל לא התקשר. כשהגיעו בבוקר, ראו מה שקרה. המנהל שאל: למה לא התקשרת? והרב מסיים: כך גם אנחנו. כשקשה לנו, מתלוננים, מאשימים, ושוכחים להרים טלפון. הקדוש ברוך הוא שואל: למה לא התקשרת?

חיבור לחיים

- **קבוע, לא רק בשעת צרה:** לבקש בכל יום על הילדים, על הבריאות, על בן הזוג, על הדברים הרגילים שאנחנו לוקחים כמובנים מאליהם.
- **התמדה:** אם התפללנו שנה על משהו, להמשיך. הרב אומר: "תתפלל שוב".
- **לא רק לבקש:** להוסיף ביקוש לבהירות: "תן לי להבין מה נכון לי".
- **לדבר טוב:** הרב מזכיר שהפה יכול לבנות או להרוס, ושאפשר לשנות מערכת יחסים בקצת מחמאות והערכה.

מעובד מתוך שיעורו של הרב יצחק לסרי
לשיעור המלא: https://youtu.be/2zuvgSfKt8Y

איך אתה פותח שיחה עם מי שטעה? ומה אתה עונה כשאחרים מגיעים אליך ושואלים "מה קרה?" האם התשובה הראשונה שלך היא הסבר, או הצבעה על מישהו אחר?

הקושי

הרב מתאר את הרגע הדרמטי שאחרי האכילה מעץ הדעת. הקדוש ברוך הוא קורא לאדם: "אייכה?" איפה אתה? והאדם עונה: "האישה אשר נתת עמדי, היא נתנה לי מן העץ ואוכל".

הרב מתעכב על שני הצדדים של השיחה הזאת.

הצד הראשון: השאלה

הקדוש ברוך הוא יודע היכן האדם. אז למה הוא שואל? הרב מסביר, כפי שאומרים חז"ל, שהקדוש ברוך הוא רצה להיכנס איתו בדברים, לפתוח שיחה, בלי להפתיע ובלי להתנפל. "לא באים לבן אדם בהתקפה."

והרב נותן דוגמה מהבית: אתה חוזר הביתה, ובן הזוג פותח ב"איפה אתה? מה קרה?" בטון של חקירה. לעומת זה: "תן לי כוס קפה, בוא נשב ונדבר, ונספר לך מה היה". הדרך הזאת נותנת לאדם מקום לענות.

ויש עוד משמעות לשאלה, אומר הרב: "איך ירדת מדרגה כזאת גבוהה לדרגה כזאת?" זו לא האשמה, אלא תמיהה שנותנת לאדם הזדמנות להסתכל על עצמו.

הצד השני: התשובה

מה עונה האדם? "האישה אשר נתת עמדי". הרב מציין כאן שני דברים. ראשית, האדם מצביע על האישה. אבל שנית, וזה העיקר בעיניו: הוא מצביע על הקדוש ברוך הוא. "את נתת". כאילו הוא אומר: אתה השדכן, אתה שידכת לי אותה, אז מה אתה רוצה ממני?

הרב קורא לזה בשם אחד: כפיות טובה. הקדוש ברוך הוא נתן לאדם את האישה כדי שלא יהיה לבד, כדי שיהיה לו עזר כנגדו, ובתגובה האדם אומר: "אתה נתת". המתנה הפכה לתירוץ.

משל: הערב וההלוואה

הרב מביא משל מעולם ההלוואות: אדם עושה לחברו טובה גדולה, ערבות להלוואה או הלוואה בעצמה. כשנוצרת בעיה, החבר עונה לו: "מי ביקש ממך? זו הבעיה שלך". והרב שואל: אתה לא מתבייש? עשיתי לך טובה, והפלת עליי את האשמה? כך, אומר הרב, מי שכופר בטובת חברו, כופר גם בטובת הקדוש ברוך הוא.

האישה, לעומת זאת, לפחות הודתה ואמרה: "הנחש השיאני ואוכל". אני אכלתי.

חידוש על הפרשה

קין והבל: מי באמת עשה את זה?

בדרכו של הבעל שם טוב, כפי שהרב מביא, ההבדל בין המנחות הוא במבט: קין ראה את מה שיש לו כקניין שלו, והבל הבין שהכול מתנה. ומה זה אומר על כל בוקר שלנו?

לשיעור המלא

לשולחן השבת

שאלות לשיחה

1. איפה סביבי יש תוהו ובוהו, ומה האור הראשון שאני יכול להדליק היום?
2. לפני הפרויקט הבא שלי: האם אני יודע למה אני עושה אותו?
3. על מה אני מתפלל בהתמדה, ועל מה כבר ויתרתי מהר מדי?
4. מתי לאחרונה אמרתי "האישה אשר נתת עמדי" ולא לקחתי אחריות?

והסיפור לא נגמר שם

הרב מספר, בדרך של מדרש, שאחרי שקין נענש ונשאר בחיים, האדם שאל אותו איך הוא עדיין מסתובב. קין ענה שהוא עשה תשובה והתקבל. כששמע האדם שיש דבר כזה, תשובה, הוא אמר: "מזמור שיר ליום השבת, טוב להודות לה'". כלומר, גם מי שענה "האישה אשר נתת עמדי" יכול לחזור ולומר תודה. זו דרך שפתוחה לפנינו בכל רגע.

למה זה חשוב? לחם בושה

כדי להבין עד כמה כפיות טובה היא עניין עמוק, הרב מזכיר בקצרה למה נברא העולם: הקדוש ברוך הוא רצה להיטיב, והנשמות קיבלו הכול בלי לעשות כלום, ולכן הרגישו בושה. הרב קורא לזה "לחם בושה". לכן נברא עולם שבו יש ניסיונות ויש בחירה, כדי שנקבל שכר על מה שעשינו בעצמנו. ומתוך זה אפשר להבין עד כמה מתנה אמיתית צריכה להיות מוערכת, ולא להפוך לתירוץ.

חיבור לחיים

- **כשפונים אליי:** לפני שאני עונה "היא אשמה" או "הוא התחיל", לשאול את עצמי: מה קיבלתי, ומה הצד שלי?
- **כשאני פונה לאחר:** לפתוח בשאלה ובכוס קפה, לא בהתקפה. "מה קרה?" ולא "למה עשית?"
- **בבית:** כשבן הזוג עושה למעני דבר, להגיד תודה על מה שקיבלתי לפני שמגיעה ההערה.
- **במתנות שיש בחיינו:** בן הזוג, הילדים, העבודה. לא כדי להאשים, אלא כדי להעריך.

מעובד מתוך שיעורו של הרב יצחק לסרי
לשיעור המלא: https://youtu.be/f8eFZ9XvKFY